ฯ นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺสฯ

ชินาลงฺการ

ปณามทีปนีคาถา

๑. โย โลกตฺถาย พุโทฺธ ธนสุตภริยาองฺคชีเว จชิตฺวา ปูเรตฺวา อารมิโย ติทสมนุปเม โพธิปกฺขียธเมฺม,
ปตฺวา โพธิํ วิสุทฺธํ สกลคุณทท ํ เสฏฺฐภูโต ติโลเก,
กตฺวา ทุกฺขสฺส อนฺตํ กตสุภชนตํ ทุกฺขโต โมจยิตฺถฯ

๒. นตฺวานาหํ ชินนฺตํ สมุปจิตสุภํ สพฺพโลเกกพนฺธุํ,
นาหุ เยนปิ ตุโลฺย กุสลมหิมโต อุตฺตโม ภูตโลเก ตเสฺสวายํ อุวิมฺหํ สุวิปุลมมลํ โพธิสมฺภารภูตํ,
เหตุํ เหตฺวานุรูปํ สุคตคตผลํ ภาสโต เม สุณาถฯ

โยคาวจรสมฺปตฺติทีปนีคาถา

๓. ชาโต โย นวเม ขเณ สุตธโร สีเลน สุทฺธินฺทฺริโย สํสารํ อยโต ภวกฺกยกรํ ทิสฺวา สิวํ เขมโต,
ตํ สมฺปาปกมคฺคเทสกมุนึ สมฺปูชยโนฺต ตโต อุทฺธานุสฺสติภาวนาทิกมโต สมฺปาทเย ตํ สิวํฯ

วตฺถุวิโสธนีคาถา

๔. พุโทฺธติ โก พุทฺธคุโณ ติ โก โส,
อจินฺตยาทิตฺตมุปาคโต โย;
อนญฺญสาธารณภูตมตฺถํ,
อกาสิ กึ โส กิมโวจ พุโทฺธฯ

๕. วิสุทฺธขนฺธสนฺตาโน พุโทฺธติ นิยโม กโต,
ขนฺธสนฺตานสุทฺธี ตุ คุโณติ นิยโม กโตฯ

๖. อกาสิ กิจฺจานิ ทิเนสุ ปญฺจ,
ปสาทยญฺจิทฺธิพเลน เสน;
ชนานเสสํ จริยานุกูลํ,
ญตฺวานโวจานุสยปฺปหานํฯ

อนญฺญสาธารณทีปนีคาถา

๗. อพฺภุคฺคตา ยสฺส คุณา อนนฺตา,
ติพุทฺธเขเตฺตกทิวากโรติ;
ชานาติ โส โลกมิมํ ปรญฺจ,
สเจตนเญฺจว อเจตนญฺจ;
สกสฺส สนฺตานคตํ ปเรสํ,
พฺยตีตมปฺปตฺตกมตฺรภูตํฯ

๘. อนนฺตสเตฺตสุ จ โลกธาตุสุ,
เอโกว สเพฺพปิ สมา น เตน;
ทิสาสุ ปุพฺพาทิสุ จกฺกวาฬา,
สหสฺสสงฺขายปิ อปฺปเมยฺยา;
เย เตสุ เทวา มนุชา จ พฺรหฺมา,
เอกตฺถ สงฺคมฺม หิ มนฺตยนฺตาฯ

๙. อนาทิกาลาคตนามรูปินํ,
ยถาสกํ เหตุผลตฺตวุตฺตินํ;
ตพฺภาวภาวิตฺตมสมฺภุณนฺตา,
นานาวิปลฺลาสมนุปวิฏฺฐาฯ

๑๐. กมฺมปฺปวตฺติญฺจ ผลปฺปวตฺตึ,
เอกตฺตนานตฺตนิรีหธมฺมตํ;
วิญฺญตฺติสนฺตานฆเนน ฉนฺนโต,
สิวญฺชสํ โน ภณิตุํ สมตฺถาฯ

๑๑. เอโก ว โส สนฺติกโร ปภงฺกโร,
สงฺขาย เญยฺยานิ อเสสิตานิ;
เตสญฺหิ มเชฺฌ ปรมาสมฺภีวทํ,
สิวญฺชสํ ทีปยิตุํ สมโตฺถฯ

๑๒. โส โคตโม สกฺยสุโต มุนิโนฺท,
สพฺพสฺส โลกสฺส ปทีปภูโต;
อนนฺตสเตฺต ภวพนฺธนมฺหา,
โมเจสิ การุญฺญผลานุเปกฺขีฯ

อภินีหารทีปนีคาถา

๑๓. วเทถ ตสฺสีธ อนปฺปกํ คุณํ,
น เตน ตุโลฺย ปรโม จ วิชฺชติ;
กึ ตํ คุณํ ตํ สทิเสน ทินฺนํ,
สยํกตํ กินฺนุ อธิจฺจลทฺธํฯ

๑๔. นาธิจฺจลทฺธํ น จ ปุพฺพพุทฺธา,
พฺรหฺมาทินํ สมฺมุติยา พหูนํ;
สยํกเตเนว อโนปเมน,
ทานาทินา ลทฺธมิทํ วิปากํฯ

๑๕. อิโต จตุนฺนํ อสงฺขิยานํ,
สตํสหสฺสานธิกานมตฺถเก;
กเปฺป อตีตมฺหิ สุเมธตาปโส,
เวหายสํ คจฺฉติ อิทฺธิยา ตทาฯ

๑๖. ทิปงฺกโร นาม ชิโน สสโงฺฆ,
รมฺมํ ปุรํ ยาติ วิโรจมาโน;
มนุสฺสเทเวหิภิปูชิยโนฺต,
สหสฺสรํสิ วิย ภาณุมา นเภฯ

๑๗. ตสฺสณฺชสํ กาตุพหุสฺสหานํ,
พุโทฺธติ สุตฺวา สุมโน ปตีโต;
มมชฺช เทหํ ปนิมสฺส ทตฺวา,
พุโทฺธ อหํ เหสฺสมนาคเตทิโสฯ

๑๘. ตสฺมิณฺชเส กนฺทรตมฺหิ ปเงฺก,
กตฺวาน เสตุํ สยิ โส สเทหํ;
พุโทฺธ อยํ คจฺฉตุ ปิฏฺฐิยา มมํ,
โพธิสฺสเจ เหสฺสติ เม อนาคเตฯ

๑๙. อุสฺสีสกํ ยาติ ชิโน หิ ตสฺส,
อชฺฌาสโย สิชฺฌติมสฺสนาคเต;
ญตฺวาน พฺยากาสิ อเสสโต หิ,
พุโทฺธ อยํ เหสฺสตินาคเตสุฯ

๒๐. สุตฺวาน ปโตฺต ว มหาภิเสกํ,
ลทฺธํ ว โพธึ สมนุสฺสรโนฺต;
ปูเชตฺวา ยาเต มุนิเทวมานุเส,
อุฏฺฐาย โส สมฺมสิ ปารมี ทสฯ

๒๑. ทพฺพํหํ คเหตฺวา สมตึสปารมี,
สิกฺขตฺตยญฺจสฺส ชินสฺส สนฺติเก;

กาตุํ สมโตฺถ ปิ ภวสฺส ปารํ,
สเตฺตสุ การุญฺญพลา ภวํ คโตฯ

๒๒. อุปฺปนฺนุปฺปนฺนเก โส ชินวรมตุเล ปูชยิตฺวา อเสสํ พุโทฺธ เอโส หิ โอโส ภวติ นิยมโต พฺยากโต เตหิ เตหิ เตสํ เตสํ ชินานํ อจนมนุปมํ ปูชยิตฺวา สิเรน,
ตํ ตํ ทุกฺขํ สหิตฺวา สกลคุณททํ ปารมี ปูรยิตฺถฯ

โพธิสมฺภารทีปนีคาถา

๒๓. โส ทุกฺขขินฺนชนทสฺสนทุกฺขขิโนฺน,
การุญฺญเมว ชนตาย อกาสิ นิจฺจํ;
เตสํ หิ โมจนมุปายมิทนฺติ ญตฺวา,
ตาทีปราธมปิ อตฺตนิ โรปยี โสฯ

๒๔. ทานาทิเนกวรปารมิสาคเรสุ,
โอคาฬฺหตายปิ ปทุฏฺฐชเนน ทินฺนํ;
ทุกฺขํ ตถา อติมหนฺตตรมฺปิ กิญฺจิ,
นาญฺญาสิ สตฺตหิตเมเวอ คเวสยนฺโตฯ

๒๕. เฉตฺวาน สีสํ หิ สกํ ททโนฺต,
มํสํ ปจิตฺวาน สกํ ททโนฺต;
โส จตฺตคโตฺต ปณิธานกาเล,
ทุฏฺฐสฺส กึ ทุสฺสติ เฉทเนนฯ

๒๖. เอวํ อนนฺตมปิ ชาติสเตสุ ทุกฺขํ,
ปตฺวาน สตฺตหิตเมว คเวสยโนฺต;
ทีปงฺกเร คหิตสีลสมาธิปญฺญํ,
ปาเลสิ ยาว สกโพธิตเล สุนิโฏฺฐฯ

๒๗. ยทาภินีหารมกา สุเมโธ,
ยทา จ มทฺทึ อททา สิวิโนฺท;
เอตฺถนฺตเร ชาติสุ กิญฺจิเปกํ,
นิรตฺถกํ โน อคมาสิ ตสฺสฯ

๒๘. มหาสมุเทฺท ชลพินฺทุโตปิ,
ตทเนฺตร ชาติ อนปฺปกา ว;
นิรนฺตรํ ปูริตปารมีนํ,
กถํ ปมาณํ อุปมา กุหึ วาฯ

๒๙. โย มคฺคปเสฺส มธุรมฺพพีชํ,
ฉายาผลตฺถาย มหาชนานํ;
โรเปสิ ตสฺมึ หิ ขเณว เตน,
ฉายาผเล ปุญฺญมลทฺธมุทฺธํฯ

๓๐. ตเถว สํสารปเถ ชนานํ,
หิตาย อตฺตนมภิโรปิตกฺขเณ;
สิทฺธํ ว ปุญฺญปริ ตสฺส ตสฺมึ,
ธนงฺคชีวํ ปิ หรนฺติ เย เยฯ

๓๑. โส สาคเร ชลธิกํ รุหิรํ อทาสิ,
ภูมาปราชิย สมํสมทาสิ ทานํ;

เมรุปฺปมาณมธิกญฺจ สโมฬิสีสํ,
เข ตารกาธิกตรํ นยนํ อทาสิฯ

คโพฺภกฺกนฺติทีปนีคาถา

๓๒. คมฺภีรปานทานาทิสาคเรสุ หิ ถามสา;
ตรโนฺต มทฺทิทาเนน นิฏฺฐาเปตฺวาน ปารมีฯ

๓๓. วสโนฺต ตุสีเต กาเย โพธิปริปากมาคมฺม;
อายาจนาย จ เทวานํ มาตุคพฺภมุปาคมิฯ

๓๔. สโต จ สมฺปชาโน จ มาตุกฺจฺฉิมฺหิ โอกฺกมิ;
ตสฺส โอกฺกนฺติยํ สพฺพา ทสสหสฺสี ปกมฺปิตฺถฯ

๓๕. ตโต ปุพฺพนิมิตฺตานิ ทฺวตฺตึสานิ ตทา สิยุํ;
ตุฏฺฐหฏฺฐา ว สา มาตา ปุตฺตํ ปสฺสติ กุจฺฉิยํฯ

วิชายนมงฺคลทีปนีคาถา

๓๖. สา ปุณฺณคพฺภา ทสมาสโต ปรํ,
คนฺตฺวาน ผุลฺลํ วรลุมฺพินีวนํ;
ฐิตา คเหตฺวา วรสาลสาขํ,
วิชายิ ตํ ปุตฺตวรํ สุเขนฯ

๓๗. ตทา สหสฺสีทสโลกธาตุสุ,
เทวา จ นาคา อสุรา จ ยกฺขา;
นานาทิสา มงฺคลจกฺกวาฬํ,
สุมงฺคลํ มงฺคลมาคมึสุฯ

๓๘. อเนกสาขญฺจ สหสฺสมณฺฑลํ,
ฉตฺตํ มรู ธารยุมนฺตลิเกฺข;
สุวณฺณทณฺฑา วิปตนฺติ จามรา,
ขชฺชึสุ เภรี จ นทึสุ สงฺขาฯ

๓๙. มเลนเกนาปิ อนูปลิโตฺต,
ฐิโต ว ปาทานิ ปสารยโนฺต;
กถี ว ธมฺมาสนโตตรโนฺต,
ชาโต ยถาทิจฺจวโร นภมฺหาฯ

๔๐. ขีณาสวา พฺรหฺมคโณปคนฺตฺวา,
สุวณฺณชาเลน ปฏิคฺคเหสุํ;
ตโต จ เทวาชินจมฺมเกน,
ตโต ทุกูเลน จ ตํ มนุสฺสาฯ

๔๑. เตสํ ปิ หตฺถา วรภูมิยํ ฐิโต,
ทิสา วิโลเกสิ สพฺพา สมนฺตโต;
วทึสุ เทวา ปิ จ พฺรหฺมกายิกา,
ตยา สโม กตฺถจิ นตฺถิ อุตฺตโรฯ

๔๒. คนฺตฺวาน อุตฺตรํ สตฺต ปทวาเรหิ วิกฺกโม,
สีหนาทํ นที เตสํ เทวตานํ หิ สาวยํฯ

๔๓. ตโต ปุตฺตํ คเหตฺวาน คตา มาตา สกงฺฆรํ,
มาตา สตฺตมิยํ คนฺตฺวา เทอปุตฺตตฺตมาคมิฯ

๔๔. เต พฺรหฺมณา ปญฺจมิยํ สุภุตฺตา,
นามํ คเหตุํ วรลกฺขณานิ;
ทิสฺวาน เอกงฺคุลิมุกฺขิปึสุ,
พุโทฺธ อยํ เหสฺสติ วีตราโคฯ

๔๕. ชิณฺณญฺจ ทิสฺวา พฺยาธิกํ มตญฺจ,

อวฺหายิตํ ปพฺพชิตญฺจ ทิสฺวา;
โอหาย ปพฺพชฺชมุเปติ กาเม,
พุโทฺธ อยํ เหสฺสติ วีตราโคฯ

อคาริยสมฺปตฺติทีปนีคาถา

๔๖. กาลกฺกเมน จโนฺท ว วฑฺฒโนฺต วฑฺฒิเต กุเล,
ปุโญฺญทเยนุเทโนฺต โส ภาณุมา วิย อมฺพเรฯ

๔๗. สิทฺธถโก หิ สิทฺธโตฺถ ลทฺธา เทวิํ ยโสธรํ,
จตฺตาลีสสหเสฺสหิ ปูริตฺถีหิ ปุรกฺขิโตฯ

๔๘. รมฺมสุรมฺมสุเภสุ ฆเรสุ,
ติณฺณมุตูนมนุจฺฉวิเกสุ;
ทิพฺพสุขํ วิย ภุญฺชิ สุขํ โส,
อจฺฉริยพฺภุตราชวิภูติํฯ

เนกฺขมฺมชฺฌาสยทีปนียมกคาถา

ฯ นโม ตสฺส ยโต มหิมโต ยสฺส ตโม นฯ

๔๙. ทิสฺวา นิมิตฺตานิ มทจฺฉิทานิ,
ถีนํ วิรูปานิ รตจฺฉิทานิ;
ปาปานิ กมฺมานิ สุขจฺฉิทานิ,
ลทฺธานิ ญาณานิ ภวจฺฉิทานิฯ

๕๐. ปทิตฺตเคหา วิย เภรวํ รวํ,
รวํ สมฺมุฎฺฐาย คโต มเหสิ;
มเหสิโมโลกิยปุตฺตมตฺตโน,
ตโนสิ โน เปมมโหฆมตฺตโนฯ

๕๑. อุมฺมารอุมฺมารคตุทฺธริตฺวา,
ปทํ ปทํ ยาตนราสภสฺส;
อลํ อลํการตเรน คนฺตุํ,
มตี มตีเวติมนงฺคภงฺคฯ

๕๒. อุมฺมารอุมฺมารคโต มเหสิ,
อนงฺคภงฺคํ สมจินฺตยิตฺถ;
กึ เม ชรามจฺจุมุเข ฐิตสฺส,
น เม วเส กามวเส ฐิตสฺสฯ

๕๓. กาเมน กาเมน น สาธุยโมกฺขํ,
มาเนน มาเนน มมตฺถิ กิญฺจิ;
มาโร สเสโน หิ อวารณีโย,
ยเนฺตน อุจฺฉุํ วิย มทฺทตี มํฯ

๕๔. อาทิตฺตมฺยาตปยาตมูนํ,
อตาณาเลณาสรเณ ชเน เต;
ทิสฺวาน ทิสฺวาน สิวํ มยา เต,
กาเมน กาเมน กถํ วิเนยฺยฯ

๕๕. วิชฺชาวิชฺชาย จุตญฺจุเปตํ,
อสารสารูปคตญฺชนํ ชนํ;
วิชฺชายวิชฺชาย ยุโต จุโตหํ,
ปโหมิ ตาเรตุมสงฺคโห คโตฯ

๕๖. มคฺคนฺติ โน ทิฎฺฐิคตาปวคฺคํ,
อคฺคา ติ เตวาหุ ชนา สมคฺคา;
นคฺคํ อโห โมหตมสฺส วคฺคํ,
วคฺคํ หนิสฺสามิ ตมคฺคมคฺคาฯ

๕๗.ปเสยฺหกาเรน อเสยฺหทุกฺขํ,
ชนา ชเนนฺตีห ชนานเมว;
ปเสยฺหกาเรนา อเสยฺหทุกฺขํ,
ปาปํ น ชานนฺติ ตโต นิทานํฯ

๕๘. เต โอฆโยคาสวสํกิเลสา,
ตเมว นาเสนฺติ ตโต สมุฏฺฐิตา;
เอกนฺติกํ ชาติ ชรา จ มจฺจุ,
นิรนฺตรํ ตํ พฺยสนญฺจเนกํฯ

๕๙. จีรํ กิเลสานสมุชฺชลนฺตํ,
ทิสฺวาน สตฺตานุสยํ สยมฺภู;
สาเธมิ โพธิํ วินยามิ สเตฺต,
ปจฺฉาปิ ปสฺสามิ สุตํ สุตนฺตํฯ

๖๐. ตํ ทิพฺพจกฺกํ ขุรจกฺกมาลํ,
รชฺชํ สสารชฺชสมชฺชมชฺชํ;
เต พนฺธวา พนฺธนมาคตา ปเร,
สุโต ปสูโตยมนงฺคทูโตฯ

๖๑. สมุชฺชลนฺตํ วสตี สตีสิรี,
สิรีสปาคารมิทํ มหาวิสํ;
ททฺทลฺลมานา ยุวตี วตีมา,
สกณฺฎกาเยว สมญฺชสญฺชเสฯ

๖๒. ยสฺสา วิราชิตสิรี สิริยาปิ นตฺถิ,
ตสฺสาวโลกิย น ติตฺติวสานมตฺถิ;
คจฺฉามิ หนฺท ตวนงฺค สิรปฺปเภทํ,
มเตฺตภกุมฺภุปริ สีหวิลาสคามิํฯ

๖๓. โภ โภ อนงฺคสุจิร ปิ ปนุณฺณพาณ,
พาณานิ สํหร ปนุณฺณมิโต นิโรธ;
โรเธน จาปทคโต มนโส น โสจ,
โสจํ ตวปฺปนวโลกิย ยามิ สนฺติํฯ

๖๔. รตี รตี กามคุเณ วิเวเก,
อลํ อลเนฺตว วิจินฺตยโนฺต;
มนํ มนงฺคาลยสมฺปทาลยํ,
ตหิํ ตหิํ ทิฏฺฐพาลา ว ปกฺกมิฯ

ปาทุทฺธารวิมฺหยทีปนีคาถา

๖๕. ยาวญฺจยํ รวิ จรตฺยจเลน รุเทฺธ,
ยาวญฺจ จกฺกรตนญฺจ ปยาติ โลเก;
ตาวิสฺสโร นภจโร ชิตจาตุรโนฺต,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๖๖. ทีเป มหา จ จตุราธิกเทฺวสหเสฺส,
ตตฺราปิ เสฏฺฐภชิตํ วรชมฺพุทีปํ;
ภูนาภิกํ กปิลวตฺถุปุรํ สุรมฺมํ,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๖๗. ญาตีนสีติ กุลโต หิ สหสฺส สาเกฺย,
หตฺถิสฺสธญฺญธนิโน วิชิตาริสเณฺฑ;
โคเตฺตน โคตมภวํ ปิตรญฺชนคฺคํ,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๖๘. รมฺมํ สุรมฺมวสติํ รตนุชฺชลนฺตํ,
คิเมฺหปิ วิมฺหยกรํ สุรมนฺทิราภํ;
อุสฺสาปิตทฺธชปฏากสิตาตปตฺตํ,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๖๙. สโปกฺขรา โปกฺขรณี จตโสฺส,
สุปุปฺผิตา มนฺทิรโต สมนฺตา;
โกกา นทนฺตูปริ โกกนาเท,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๗๐. สเร สโรเช รุทิตาฬิปาฬิ,
สมนฺตโต ปสฺสติ ปญฺชรญฺชสา;
ทิสฺวารวินฺทานิ มุขารวินฺทํ
นาถสฺส ลชฺชา วิย สํกุชนฺติฯ

๗๑. มธุรา มธุราภิรุตา,
จริตา ปทุเม ปทุเมฬิคณา;
วสติํ อธุนา มธุนา,
อกรุํ ชหิตํ กิมิทํ ปตินาฯ

๗๒. ตมฺหา รสํ มธุกรา ภวนํ หริตฺวา,
นินฺนาทิโน สมธุรํ มธุรํ กโรนฺติ;
นาเทน นาทมติริจฺจุปวีณยนฺติ,
นจฺจนฺติ ตา สุรปุเร วณิตา ว ตาวฯ

๗๓. สโณฺจทิตา ปีณปโยธราธรา,
วิราชิตานงฺคชเมขลาขลา;

สุรงฺคณา วงฺคชผสฺสทา สทา,
รมา รมาเปนฺติ วรงฺคทาคทาฯ

๗๔. กราติรตฺตา รติรตฺตรามา,
ตาเฟนฺติ ตาฟ้าวจเร สมนฺตา;
นจฺจุคฺคตาเนกสหสฺสหตฺถา,
สโกฺกปิ กึ สกฺยสโมติ โจทยุํฯ

๗๕. วิสาลเนตฺตา หสฺลา สุมชฺฌา,
นิมฺพตฺถนี วิมฺหยคีตสทฺทา;
อลงฺกตา มลฺลธรา สฺวตฺถา,
นจฺจนฺติ ตาฟ้าวจเรหิ ฒฺฎฺฐาฯ

๗๖. ยาสํ หิ โลเก อุปมา นตฺถิ,
ตาสํ หิ ผเสฺสสุ กถาวกาสา;
ตํ ตาทิสํ กามรตึนุโภนฺต,
หิตฺวา กถํ นุ ปทมุทฺธริ โส นิราโสฯ

๗๗. ปาเทปาเท วลยวิรวาเมขลาวีณานาทา,
คีตํคีตํ ปติรติกรํ คายตี คายตี สา;
หเตฺถหเตฺถ วลยจลิตา สมฺภมํ สมฺภมนฺติ,
ทิสฺวาทิสฺวา อิติ รติกรํ ยาติ หาหา กิมีหาฯ

อปุนราวตฺติคมนทีปนียมกคาถา

๗๘. อนนฺตกาโลปจิเตน เตน,
ปุเญฺญน นิพฺพตฺตวิมานยาเน;
ตสฺมึ ทิเน ชาตสุตํ ปชาปตึ,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๗๙. ตํ ชีวมานํ ปิตรญฺจ มาตรํ,
เต ญาตเก ตาทิสิโย จ อิตฺถิโย;
เต ตาทิเส รมฺมกเร นิเกเต,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๘๐. โขมญฺจ ปตฺตุณฺณทุกูลจีนํ,
สกาสิกํ สาธุสุคนฺธวาสิตํ;
นิวาสิโต โสภติ วาสโว ว,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๘๑. วิธิปฺปกาสา นิธิโย จตโสฺส,
สมุคฺคตา ภูตธรา วสุนฺธรา;
สตฺตาวสตฺตาวสุธา สุธาสา,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๘๒. สุวณฺณถาเล สตราชิเก สุเภ,
สาธุํ สุคนฺธํ สุจิสาลิโภชนํ;
ภุตฺวา สวาสีหิ วิลาสินีหิ,
หิตฺวา คต โส สุคโต คโต วฯ

๘๓. มนุญฺญคเนฺธน อสุญฺญคโนฺธ,
สุคนฺธคเนฺธน วิลิตฺตคโตฺต;
สุคนฺธวาเตน สุวิชฺชิตโงฺค,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๘๔. สุลกฺขเณ เหวภิลกฺขิตโงฺค,
ปสาธิโต เทวปสาธเนน;
วิโรจมาโน สมราชินีหิ,
หิตฺวา คโต โส สุคโต คโต วฯ

๘๕. นานาสนานิ สยนานิ นิเวสนานิ,
ภาภานิภานิ รตนากรสนฺนิภานิ;
ตตฺรุสฺสิตานิ รตนทฺธชภูสิตานิ,
หิตฺวา ว ตานิ หิมพินฺทุสมานิ ตานิฯ

๘๖. นานาวิเธหิ รตเนหิ สมุชฺชเลหิ,
นารีหิ นิจฺจมุปคายิตหมฺมิเยหิ;

รเชฺชหิ จกฺกรตนาทิวิภูสิเตหิ,
ยาโต ตโต หิ มหิโต ปุริสสฺสเรหิฯ

ทุวิปาทพฺยาสยมกคาถา

๘๗. ยโสธรํ ปีณปโยธราธรํ,
อนงฺครงฺคทฺธชภูตมงฺคํ;
เทวจฺฉราวุชฺชลิตํ ปติพฺพตํ,
หิตฺวา คโต โส สุคโต ว นูนฯ

๘๘. สภาวนิจฺฉนฺทมตึ ปภาวตึ,
ภโตฺต กุโส สํหริ ภตฺตกาชํ;
ตายาภิรูปํ ปิ ยโสธรํ วรํ,
หิตฺวา คโต โส สุคโต ว นูนฯ

๘๙. ปุเร ปุเร สญฺจริ ขคฺคหโตฺถ,
วรํ ปริตฺถีนํ อนิตฺถิคโนฺธ;
สิริญฺจ ริญฺจาปิ น ริญฺจิ นารึ,
หิตฺวานิมนฺทานิ คโต ตถาคโตฯ

๙๐. หริตฺตโจ ราคพเลน เทวิยา,
อวตฺถลิเงฺคน น ลิงฺคนุสฺสริ;
อเสวิ กามํ ตมิทานิ กามํ,
หิตฺวา คโต โส สุคโต ว นูนฯ

๙๑. อปเมยฺยกเปฺปสุ วิเวกเสวี,
หิตฺวา คโต รชฺชสิรึ วริตฺถึ;
อณฺุ กลึ วณฺณยิ ตํ ปุราณํ,
วตฺถมฺหิ ฉิทฺทํ วิย ตุนฺนกาโรฯ

๙๒. ตถาติ มนฺตฺวาน อิทานินโงฺค,
ยโสธรํ ปคฺคหิโต ธชํ ว;
มโตฺต ชิโตมฺหี ติ ปมตฺตพนฺธุ,
น ปสฺสิ ญาณาสนิปาตมนฺตรํฯ

๙๓. ทิสฺวาน ทุกฺขานลสมฺภวํภวํ,
กตฺวา ตทุปฺปาทกนงฺคภงฺคํ;
ยโสธรํ ปีณปโยธราธรํ,
หิตฺวา คโต พุทฺธพลปฺปทํ ปทํฯ

๙๔. อนนฺตสตฺตานมนนฺตกาเล,
มนงฺคเหตฺวาน ชิโต อนโงฺค;
ปราชิโต นูน หิ เอกกสฺส,
ตถาคโต โส น ปุนาคโต วฯ

๙๕. ทิสฺวาน ญาณาสนิปาตมนฺตรํ,
ตถาคโต โส น ปุนาคโต ว;

ตถาคโต โส น ปุนาคโต ว,
ทิสฺวานญาณาสนิปาตมนฺตรํฯ

ติปาทพฺยาสยมกคาถา

๙๖. ตถาคตเจฺฉรมโหสิ ตสฺส,
ตถา หิมาโรปิตทาหสนฺตึ;
ตถา หิ มาโร ปิ ตทาห สนฺตึ,
ตถา หิ มาโรปิ ตทา หสนฺตึฯ

ปาทพฺยาสมหายมกคาถา

๙๗.สกามทาตา วินยามนตคู,
สกามทาตา วินยามนฺนฺตคู;
สกามทาตา วินยามนฺนฺตคู,
สกามทาตา วินยามนฺนฺตคูฯ

อพฺยาเปตาทฺยนฺตยมกคาถา

๙๘. รเวรเวโรรภิมารเภรเว,
รเวรเวริว เภรเว รเว;
รเว รเว สูทิตคารเว รเว,
รเวรเวเทสิ ชิโนรเว รเวฯ

ปฏิโลมยมกคาถา

๙๙. โลกายาตตยา กาโล วิเสสํ น น สํเสวิ,
วิเสสํ น น สํเสวิ โลกา ยาตตยา กาโลฯ

๑๐๐. ราชราชยโสเปตวิเสสํ รจิตํ มยา,
ยามตํ จิรสํเสวิตเปโส ยชราชราฯ

เอกฐานิกาทิยมกคาถา

๑๐๑ อากงฺขกฺขากงฺขงฺค กงฺขาคงฺคาขาคหก,
กงฺขาคาหกกงฺขาฆ หา หา กงฺขา กหํ กหํฯ

๑๐๒ อุปฺปคโพฺภ อปคโพฺภ อโมโห มา ปโมหโก,
มคฺคมุขํ โมขมาห มาหา โมหมูหกฺขมํฯ

๑๐๓ ปาปาปาปภวํ ปสฺสํ ปาปาปภวุคฺคโต,
ปาปาปาปภวาสงฺคา ปาปาปาปภวาคโตฯ

๑๐๔ กุสลากุสลํ ปสฺสํ กุสลากุสลํ จชิ,
กุสลากุสลาสงฺค กุสลากุสลา จุโตฯ

อกฺขรุตฺตริกยมกคาถา

๑๐๕. โนนานิโน นนูนานิ นเนนานิ นนานิโน,
นุนฺนาเนนานิ นูน น นานนํ นานเนน โนฯ

๑๐๖. สาเร สุราสุเร สารี รสสารสริสฺสโร,
รสสารรเส สาริ สุราสุรสรสฺสิเรฯ

๑๐๗. เทวานํ นนฺทโน เทโว เทวเทว น นนฺทิ โน,
เวททีเนน เวทน เวทิ เวทน เวทิโนฯ

๑๐๘. เทวาสเน นิสิโนฺน โส เทวเทโว สสาสเน,
นิสินฺนานํ สเทวานํ เทเสสิ ทสฺสนาสนํฯ

ปเหฬิคาถา

๑๐๙ฯทสนาวคโต สโณฺญ อนฺธสฺส ตมโท รวิ,
อฎฺฐมาปุณฺณสงฺกโปฺป ปาตฺวนญฺญมนญฺญิวฯ

พฺยาเปตาทิยมกคาถา

๑๑๐.เอกนฺตเมว สปรตฺถปโร มเหสิ,
เอกนฺตเมว ทสปารมิตาพเลน;
เอกนฺตเมว หตมารพเลน เตน,
เอกนฺตเมว สุวิสุทฺธมลตฺถ โพธิํฯ

มหาปธานทีปนีคาถา

๑๑๑. โอโรหิโตโตหิตปาปธมฺม,
ฉนฺนน ส ฉนฺนหเยน คนฺตฺวา;
อโนมตีรมฺหิ อโนมสโตฺต,
อโนมปพฺพชฺชมุปาคโต โสฯ

๑๑๒. นิรามิสํ ปีติสุขํ อนูปมํ,
อนูปิเย อมฺพวเน อลตฺถ;
สรูปโสภาย วิรูปโสภํ,
สราชิกํ ราชคหํ กริตฺถฯ

๑๑๓. ตโต อฬาร อูทกตาปสานํ,
ฌาเนนสนฺตุฏฺฐมโน วิหาย;
มหาปธานาย อุรุเวลภูมิํ,
คโต สิขปฺปตฺตมกาสิ ทุกฺกรํฯ

๑๑๔. น กามโต เนวติทุกฺกรมฺหิ,
สพฺพญฺญุตา สิชฺฌติ มชฺฌิมาย;
ญตฺวาน ตํ ปุพฺพคุโณปลทฺธํ,
ธมฺมํ สมาเนตุมคา สุโพธิํฯ

มารปราชยทีปนีคาถา

๑๑๕ ติพุทฺธเขตฺตมฺหิ ติเสตฉตฺตํ,
ลทฺธาน โลกาธิปตี ภเวยฺย;
คนฺตฺวาน โพธิมฺหิปราชิตาสเน,
ยุทฺธาย มาเรนจโล นิสีทิฯ

๑๑๖ ทตฺวาน มํสํ รชฺชํ ปิตา สุโทฺธทโน ตทา,
นมสฺสมาโน สิรสา เสตฉเตฺตน ปูชยิฯ

๑๑๘ สยํ นารายนพโล อภิญฺญาพลปารคู,
เชตุํ สพฺพสฺส โลกสฺส โพธิมณฺฑํอุปาคมิฯ

๑๑๙ ตทา วสวตฺตีราชา ฉกามวจริสฺสโร,
สเสนาวาหโน โพธิมณฺฑํ ยุทฺธายุปาคมิฯ

๑๒๐ เอถ คณฺคณ พนฺธถ ฉเฏฺฏถ เจฏฺกํ อิมํ,
มนุสฺสกลเล ชาโต กิมิหนฺติ น มญฺญติฯ

๑๒๑ ชลนฺตํ นววิธํ วสฺสํ วสฺสาเปติ อนปฺปกํ,
ธูมนฺธการํ กตฺวาน ปาเตสิ อสินํ พหุํฯ

๑๒๒ จกฺกาวุธํ ขิเปโนฺต ปิ นาสกฺขิ กิญฺจิ กาตเว,
คเหตพฺพํ หิ คหณํ อปสฺสโนฺต อิติพฺรวิฯ

๑๒๓ สิทฺธตฺถ กสฺมา อาสิ นุ อาสเน มม สนฺตเก,
อุเฏฺฐหิ อาสนา โน เจ ผาเลมิ หทยํ ตวฯ

๑๒๔ สปาทมูเล กีฬนฺตํ ปสฺสโนฺต ตรุณํ สุตํ,
ปิตา วุทิกฺขิ ตํ มารํ เมตฺตายโนฺต ทยปโรฯ

๑๒๕ ตทา โส อสมฺภิวาจํ สีหนาทํ นที มุนิ,
น ชานาติ สยํ มยฺหํ ทาสภาวปิยํ ขโฬฯ

๑๒๖ เยน เกนจิ กเมฺมน ชาโต เทวปุเร วเร,
สกํ คตึ อชานโนฺต โลกเชโฏฺฐติ มญฺญติฯ

๑๒๗ อนนฺตโลกขาตุมฺหิ สตฺตานํ หิ กตํ สุภํ,
มเยฺหกปารมิยา ปิ กลํ นคฺฆติ โสฬสึฯ

๑๒๘ ติรจฺฉาโน สโส หุตฺวา ทิสฺวา ยาจกมาคตํ,
ปจิตฺวาน สกํ มํสํ ปติอิโอคฺคิมฺหิ ทาตเวฯ

๑๒๙ เอวํ อนนฺตกาเลสุ กตํ ทุกฺกรการิกํ,
โก หิ นาม กเรยฺยโญฺญ อนุมฺมโตฺต สเจตโนฯ

๑๓๐เอวํ อนนฺตปุญฺญหิ สิทฺธํ เทหมิมํ ปน,
ยถาภุตํ อชานนฺโต มนุสฺสสี ติ มญฺญติฯ

๑๓๑นาหํ มนุสฺสมนุสฺส น พฺรหฺมา น จ เทวตา,
ชรามรณํ โลกสฺส ทเสฺสตุํ ปนิธาคโตฯ

๑๓๒อนุปลิโตฺต โลเกน ชาโตนนฺตชิโน อหํ,
พุโทฺธ โพธิตเล หุตฺวา ตาเรมิ ชนตํ พหุํฯ

๑๓๓สมนฺตา ธชินํ ทิสฺวา ยุทฺธํ มารํ สวาหนํ,
ยุทฺธาย ปจฺจุคจฺฉามิ มา มํ ฐานา อจาวยิฯ

๑๓๔ยเนฺต ตํ นปฺปสหติ เสนํ โลโก สเทวโก,
ตเนฺต ปญฺญาย คจฺฉามิ อามํ ปตฺตํ ว อสฺมนาฯ

๑๓๕อิจฺฉโนฺต สาสเป คเพฺภ จงฺกมามิ อิโต จิโต,
อิจฺฉโนฺต โลกธาตุมฺหิ อตฺตภาเวน ฉาทยิฯ

๑๓๖เอเต สเพฺพ คเหตฺวาน จุเณฺณตุํ อจฺฉรายปิ,
อตฺถิ ถามํ พลํ มยฺหํ ปาณฆาโต น วฏฺฏติฯ

๑๓๗กิมสฺส คณฺฑุปฺปาทสฺส อายุเธน พเลน กึ,
มยฺหํ หิ เตน ปาเปน สลฺลาโป ปิ น ยุชฺชติฯ

๑๓๘ปลฺลงฺกํ มม ภาวาย กิมตฺถเญฺญน สกฺขินา,
กมฺปิตา มทฺทิยา ทานา สกฺขิ โหติ อยํ มหีฯ

๑๓๙อิติ วตฺวา ทกฺขิณํ พาหุํ ปถวิยา ปณมยิ,
ตทา กมฺปิตฺถ ปถวี มหาโฆโส อชายถฯ

๑๔๐ปถวีโฆเสน อากาเส คชฺชโนฺต อสนิ ผลิ,
ตสฺมึ มเชฺฌ คโต มาโร สปริโส ภยตชฺชิโตฯ

๑๔๑มหาวาตสมุทฺธตภสฺมํ ว วิกิริยฺยถ,
มหาโฆโส อชายิตฺถ สิทฺธตฺสฺส ชโย อิติฯ

อภิสโมฺพธิทีปนีคาถา

๑๔๒ ปุรโต คจฺฉติ จโนฺท รชตจกฺกํ ว อมฺพเร,
สหสฺสรํสิ สุริโย ปจฺฉิเมนุปคจฺฉติฯ

๑๔๓ มเชฺฌ โพธิทุมจฺฉเตฺต ปลฺลเงฺก อปฺปราชิเต,
ปลฺลเงฺกน นิสีทิตฺวา ธมฺมํ สมฺมสเต มุนิฯ

๑๔๔ สโกฺก ตสฺมึ ขเณ สงฺขํ ธมโนฺต อภิธาวติ,
พฺรหฺมา ติโยชนํ ฉตฺตํ ธาเรติ มุนิมุทฺธนิฯ

๑๔๕ มณิตาลวณฺฏํ ตุสีโต สุยาโม วาฬพีชนึ,
นานามงฺคลภณฺฑานิ คหิโต เสสเทวตาฯ

๑๔๖ เอวํ ทสสหสฺสมฺหิ สโกฺก พฺรหฺมา จ เทวตา,
สงฺขาทีนิ ธมนฺตา จ จกฺกวาฬมฺหิ ปูรยุํฯ

๑๔๗ มงฺคลานิ คเหตฺวาน ติฏฺฐนฺติ กาจิ เทวตา,
ธชมาล คเหตฺวาน ตถา ปุณฺณฆฏาทโยฯ

๑๔๘ ตตฺถ นจฺจนฺติ คายนฺติ เสเฬนฺติ วาทยนฺติ จ,
เทวา ทสสหสฺสมฺหิ ตุฏฺฐหฏฺฐา ปโมทิตาฯ

๑๔๙ ธมฺมามตรสสฺสาทํ ลภิสฺสามสฺส สนฺติเก,
นยนามตรสสฺสาทํ ปาฏิหาริยญฺจ ปสฺสิตุํฯ

๑๕๐ ชารมรณกนฺตารา โสโกปายาสสลฺลโต,
โมเจสิ กามปาสมฺหา เทเสโนฺต อมตํ ปทํฯ

๑๕๑ อิติ ตุเฏฺฐหิ เทเวหิ ปูชิยโนฺต นราสโภ,
กิญฺจิ ปูชํ อจิเนฺตโนฺต จิเนฺตโนฺต ธมฺมมุตฺตมํฯ

๑๕๒ สพฺพตฺถสาธิโต สโนฺต สิทฺธโตฺถ อปฺปราชิโต,
จกฺกวาฬสิลาสาณิปากาเรหิ มโนรเมฯ

๑๕๓ ตารามณิขจิตากาสวิตาเน จนฺททีปเก,
มานารตมปโชฺชเต มาลาคนฺธาทิปูชิเตฯ

๑๕๔ ทิเพฺพหิ ฉณเภรีหิ ฆุเฏฺฐ มงฺคลคีติยา,
จกฺกวาเฬ สุปฺปาสาเท โพธิมณฺฑมหาตเลฯ

๑๕๕ โพธิรุกฺขมณิจฺฉเตฺต ปลฺลเงฺก อปฺปราชิเต,
นิสฺสิโนฺน ปฐเม ยาเม ปุริมํ ชาติมนุสฺสริฯ

๑๕๖ นมรูปามนุปฺปตฺติ สุทิฏฺฐา โหติ เตนิธา,
สกฺกาตทิฏฺฐิ เตนสฺส ปหีนา โหติ สพฺพโสฯ

๑๕๗ ปตฺโต หิ ทุติเย ยาเม ยถายมฺมุปเค สริ,
สุทิฏฺฐํ โหติ เตนสฺส กมฺมเกฺกิลเสหิ สมฺภวํฯ

๑๕๘ กงฺขาวิตรณี นาม ญาณนฺตํ สมฺปาคตํ,
เตนเสส ปหียิตฺถ กงฺขา โสฬสธา ฐิตาฯ

๑๕๙ ปตฺโต โส ตติเย ยาเม ทฺวาทสงฺค อเสสโต,
โส ปฏิจฺจสมุปฺปาเท ญาณโมตารยี มุนิฯ

๑๖๐ อวิชฺชวาทฺยานุโลเมน ชราทิปฏิโลมโต,
สมฺมสโนฺต ยถาภูตํ ญาณทสฺสนมาคมิฯ

๑๖๑ กปฺปโกฏิสเตนาปิ อปฺปเมยฺยสุ ชาติสุ,
โลภํ อเสสทาเนน วินาเสโนฺต ปุนปฺปุนํฯ

๑๖๒ สีเลน ขนฺติเมตฺตาย โกขโทสํ นิวาเรสิ,
ปญฺญาย โมหํ เฉตฺวาน มิจฺฉาทิฏฺฐิ ตเถว จฯ

๑๖๓ ครูปเสวนาทีหิ วิจิกิจฺฉํ วิโนทยํ,
มานุทฺธจฺจํ วิโนเทโนฺต กุเล เชโฏฺฐปจายินาฯ

๑๖๔ เนกฺขมฺเมน วินาเสโนฺต กามราคํ ปุนปฺปุนํ,
สเจฺจน วิสํวาทํ โกสชฺชํ วีริเยน จฯ

๑๖๕ เอวํ ทานาทินา ตํ ตํ กิเลสณฺคํ วิโนทยํ,
สุวฑฺฒิตา มหาปญฺญา กถํ สนฺตึ น รูหติฯ

๑๖๖ สุทุกฺกรํ กริตฺวาน ทานาทิปจฺจยํ ปุเร,
น กิญฺจิ ภวสมฺปตฺตึ ปเตฺถสิ โพธิมุตฺตมํฯ

๑๖๗ ปณิธานมฺหา ปฏฺฐาย กตํ ปุญฺญญฺจ ปตฺถนํ,
เอกฺกตฺถ ทานิ สมฺปตฺตึ เทติ โพธึ อสํสยํฯ

๑๖๘ ตโต โส สพฺพสงฺขาเร อนิจฺจทุกฺขนตฺตโต,
สมฺมสโนฺตนุโลเมน นิพฺพานํ สมฺปาคมิฯ

๑๖๙ สฺวาสเน กิเลเส โส ฌาเปโนฺตนุมตฺตํ ปิ จ,
อรหตฺตปฺปตฺติยา สุโทฺธ พุโทฺธ โพธิตเล อหุฯ

๑๗๐ ปตฺโต วิเมตฺตึ วรเสตฉตฺตํ,
โส ปีติเวเคน อุทานุทีรยิ;
เฉตฺวาน มาเร วิชิตาริสโงฺฆ,
ติพุทฺธเขเตฺตกทิวากโร อหุฯ

๑๗๑ ราชาธิราชา วรเมวมาสิ,
ติฉตฺตธาริ วรธมฺมราชา;
มหาสหสฺสํ ปิ จ โลกธาตุํ,

สเรน วิญฺญาปยิตุํ สมโตฺถฯ

๑๗๒. พุโทฺธ โลกาโลเก โลเก,
ชาโต สโตฺต โกนุมฺมโตฺต;
สุทฺธํ พุทฺธํ โอฆา ติณฺณํ,
สโทฺธ ปโญฺญ โก โน วเนฺทฯ

๑๗๓. ฤชิตํ จชิตํ ปวนํ ภวนํ,
ชหิตํ คหิตํ สมลํ อมลํ;
สุคตํ อคตํ สุคตึ อคตึ,
นมิตํ อมิตํ นมตึ สุมตึฯ

ธมฺมจกฺกปวตฺตนทีปนีคาถา

๑๗๔ สมฺมาสโมฺพธิญาณํ หตสกลมลํ สุทฺธโต จาติสุทฺธํ,
อทฺธา ลทฺธา สุลทฺธํ วตมิติ สตตํ จินฺตยโนฺต สุโพธึ;
สตฺตาหํ สตฺตเมวํ วิวิธผลสุขํ วินฺนาเมสิ กาลํ,
พฺรเหฺมนายาจิโต โส อิสิปตนวเน วตฺตยี ธมฺมจกฺกํฯ

ปาฏิหาริยทีปนีคาถา

๑๗๕. พฺรหฺมสฺส สทฺทํ กรวีกภาณึ,
ยถิจฺฉิตํ สาวยิตุํ สมตฺถํ;
สจฺจํ ปิยํ ภูตหิตํ วทนฺตํ,
น ปูชเย โก หิ นโร สเจตโนฯ

๑๗๖. อิทฺธิ จ อาเทสนานุสาสนี,
ปาฏิหีเร ภควา วสี อหุ;
กตฺวาน อเจฺฉรสุปาฏิหีรํ,
เทเสสิ ธมฺมํ อนุกมฺปิมํ ปชํฯ

นวคุณทีปนีคาถา

๑๗๗. เอวํ หิ พุทฺธตฺตมุปาคโต โส,
เทเสสิ ธมฺมํ สนรามรานํ;
นานานเยหีภิสเมสิ สเตฺต,
ตสฺมา หิ ญาโต ติภเวสุ นาโถฯ

๑๗๘. ลทฺธา ลทฺธา ธมฺมาโลกํ,
ทิฏฺฐา ปตฺตา ญาตา สจฺจํ;
ติณฺณาราคาโทสโมหา,
โถเมสุํ เต เทวา พฺรหฺมาฯ

๑๗๙. มุนิราชวโร นรราชวโร,
ทิวิเทววโร สุจิพฺรหฺมวโร;
สกปาปหโร ปรปาปหโร,
สกวุฑฺฒิกโร ปรวุฑฺฒิกโรฯ

๑๘๐. สนรามรุพฺรหฺมคเณภิ รุตา,
อรหาทิคุณา วิปุลา วิมลา;
นวธา วสุธาคคเณ,
สกเล ติทิเว ติภเว วิสฏาฯ

๑๘๑. เย ปิสฺส เต ภควโต จ อจินฺติยาที,
สุทฺธาติสุทฺธตรพุทฺธคุณา หิ สเพฺพ;
สเงฺขปโต นววิเธสุ ปเทสุ ขิตฺตา,
วกฺขามิ ทานิ อรหาทิคุเณ อหํ ปิฯ

๑๘๒. โย จีธ ชาโต อรหํ นิราโส,
สมฺมาภิสมฺพุทฺธสมนฺตจกฺขุ;
สมฺปนฺนวิชฺชาจรโณฆติโณฺณ,
สมฺมาคโต โส สุคโต คโต วฯ

๑๘๓. อเวทิ โส โลกมิมํ ปรญฺจ,
อมุตฺตโร สารถิทมฺมสเตฺต;
สเทวกานํ วรสตฺถุกิจฺจํ,
อกาสิ พุโทฺธ ภควา วิสุโทฺธฯ

คุณทีปนีคาถา

๑๘๔. น ตสฺส อทิฏฺฐนมิธตฺถิ กิญฺจิ,
อโต อวิญฺญาตมชานิตพฺพํ;
สพฺพํ อภิญฺญาสิ ยทตฺถิ เญยฺยํ,
ตถาคโต เตน สมนฺตจกฺขุฯ

๑๘๕. ฐิติ มหิตมนนฺตากิตฺติสมฺภารสารํ,
สกลทสสหสฺสีโลกธาตุมฺหิ นิจฺจํ;
อุปจิตสุภเหตุปยุตานนฺตกาลํ,
ตทิห สุคตโพธิสาธุกํ จินฺตนียํ;

๑๘๖. ตกฺกพฺยากรณญฺจ ธมฺมวินยํ สุตฺวา ปิ โย ปญฺญวา,
เตนายํ สุจิสารภูตวจนํ วิญฺญายเต เกวลํ;
เหตุญฺจาปิ ผเลน เตน สผลํ สมฺปสฺสมาโน ตโต โพธึ สทฺทหเตว ตสฺส มหตาวา
ยมโต สมฺภวํฯ

๑๘๗. โย สทฺทหโนฺต ปน ตสฺส โพธึ,
วุตฺตานุสาเรน คุเณรหาที;
กเถติ จิเนฺตนฺติ จ โส มุหุตฺตํ,
โอหาย ปาปานิ อุเปติ สนฺตึฯ

๑๘๘. สเทฺธยฺยา เต จิเนฺตยฺยา เต,
วเนฺทยฺยา เต ปูเชยฺยาเต;
พุโทฺธโลกาโลเก โลเก,
ชาเต เนตํ ปเตฺถเนฺตนฯ

ปูชานิธานทีปนีคาถา

๑๘๙. ตสฺมา หิ ชาโตวรกมฺหิ ตสฺส,
อายตฺตเก มงฺคลจกฺกวาเฬ;
ภูเตหิ วตฺถูหิ มโนรเมหิ,
ปูเชมิ ตํ ปูชิตฺปูชิตํ ปุเรฯ

๑๙๐. โสหํ อชฺช ปเนตสฺมึ จกฺกวาฬมฺหิ ปุปฺผิเต,
ถลเช ชลเช วาปิ สุคนฺธ จ อคนฺธเกฯ

๑๙๑. มนุสฺสสฺสุ อเนกตฺถ ตฬากฺยฺยานวาปิสุ,
ปวเน หิมวนฺตสฺมึ ตตฺถ สตฺต มหาสเรฯ

๑๙๒. ปริตฺตทีเป ทฺวิสหสฺส มหาทีเป สุปุปฺผิเต,
สตฺตปริภณฺฑเสเลสุ สิเนรุปพฺพตุตฺตเมฯ

๑๙๓. กุมุทุปฺปลกาทีนิ นาคานํ ภวเนสุปิ,
ปาฏลาทีนิ ปุปฺผานิ อสุรานํ หิ อาลเยฯ

๑๙๔. โกวิฬาราทิกานิ ตุ เทวตานํ หิ อาลเย,
เอวมาที อเนกตฺถ ปุปฺผิเต ธรณีรุเหฯ

๑๙๕. จมฺปกา สลลา นิมฺพา นาคปุนฺนาคเกตกา,
วสฺสิกา มลฺลิกา สาลา โกวิฬารา จ ปาฏลิฯ

๑๙๖. อินฺทีวรา อโสกา จ กณิการา จ มกุลา,
ปทุมา ปุณฺฑริกา จ โสคนฺธิกุมุทุปฺปลาฯ

๑๙๗. เอเต จเณฺณ จ รุกฺขา จ วลฺลิโย จาปิ ปุปฺผิตา,
สุคนฺธา สุขสมฺผสฺสา นานาวณฺณนิภา สุภาฯ

๑๙๘. วิจิตฺรา นีลาเนกานิ ปีตา โลหิตกานิ จ,
กาฬา เสตา จ มณฺชฏฺฐ เนกวณฺณา สุปุปฺผิตาฯ

๑๙๙. โสภเต ปพฺพเต เหฏฺฐา สเรหิ วนราชิหิ,
สนฺทมานาหิ คงฺคาหิ หิมวา รตนากโรฯ

๒๐๐. ปตฺตกิญฺชกฺขเรณูหิ โอกิณฺณํ โหติ ตํ วนํ,
ภมรา ปุปฺผคนฺธหิ สมนฺตา อภินาทิตาฯ

๒๐๑. อเถตฺต สกุณา สนฺติ ทิชา มญฺชุสฺสรา สุภา,
กูชนฺตมุปกูชนฺติ อุตุสมฺปุปฺผิเต ทุเมฯ

๒๐๒. นิจฺฉรานํ นิปาเตน ปพฺพตา อภินาทิตา,
ปญฺจงฺคิกานิ ตูริยานิ ทิพฺพานิ วิย สุยฺยเรฯ

๒๐๓ ตตฺถ นจฺจนฺติ ตสฺมึ ชลนฺตคฺคิสิขูปมา,
ตสฺมึ หิ กินฺนรา กิจฺจํ ปทีเปน กรียติฯ

๒๐๕ มุตฺตาชาลาว ทิสฺสนฺติ นิจฺฉรานํ หิ ปาตกา,
ปชฺชลนฺตา ว ติฏฺฐนฺติ มณิเวฬุริยาทโยฯ

๒๐๖ กาฬานุสาริ ตคฺครํ กปฺปูรํ หริจนฺทนํ,
สกุณานํ หิ สเทฺทน มยูรานํ หิ เกกยาฯ

๒๐๗ ภมรานํ หิ นินฺนาทา โกญฺจนาเทน หตฺถินํ,
วิชมฺภิเตน วาฬานํ กินฺนรานํ หิ คีติยา;

๒๐๘ ปุปฺผิตานํ หิ โอภาสา มณีนํ โชติยาปิ จ,
วิจิตฺรพฺภวิตาเนหิ ทุมานํ ปุปฺผธูปิยา;
เอวํ สพฺพงฺคสมฺปนฺนํ กึ สิยา นนฺทนํ วนํฯ

๒๐๙ เอวํ สุสมฺผุลฺลวนํ หิ ยํ ยํ,
ตหึ ตหึ ปุปฺผิตปุปฺผิตํ สุภํ;
มาลํ สุสทฺทญฺจ มนุญฺญคนฺธํ,
ปูเชมิ ตํ ปูชิตปูชิตํ ปุราฯ

๒๑๐ นาคโลเก มนุเสฺส จ เทเว พฺรเหฺม จ ยํ สิยา,
สามุทฺทิกํ ภูมิคตํ อากาสฏฺฐญฺจ ยํ ธนํฯ

๒๑๑ รชตํ ชาตรูปญฺจ มุตฺตา เวฬุริยา มณิ,
มสารคลฺลํ ผลิกํ โลหิตงฺคํ ปวาฬกํฯ

๒๑๒ โย โส อนนฺตกเปฺปสุ ปูเรตฺวา ทสปารมี,
พุโทฺธ โพเธสิ สตฺตานํ ตสฺส ปูเชมิ ตํ ธนํฯ

๒๑๓ โขมํ โกเสยฺยํ กปฺปาสํ สาณํ ภงฺคญฺจ กมฺพลํ,
ทุกูลานิ จ ทิพฺพานิ ทุสฺสานิ วิวิธานิ เตฯ

๒๑๔ อนนฺตวตฺถทาเนน หิโรตฺตปฺปาทิสํวรํ,
ยสฺส สิทฺธํ สิยา ตสฺส ทุสฺสานิ ปุชยามหํฯ

๒๑๕ ปวเน ชาตรุกฺขานํ นานาผลรสุตฺตมํ,
อมฺพา กปิฏฺฐา ปนฺสา โจจโมจาทินปฺปกาฯ

๒๑๖ ตสฺมึ คนฺธรสํ โอชํ พุทฺธเสฏฺฐสฺส ปูชิตํ,
วนฺทามิ สิรสา นิจฺจํ วิปฺปสเนฺนน เจตสาฯ

๒๑๗ ปูเชมิ ปฐมํ ตสฺส ปณิธานํ อจินฺติยํ,
จกฺกวาฬมฺหิ สเพฺพหิ วิชฺชมาเนหิ วตฺถุหิฯ

๒๑๘ ทสนฺนํ ปารมีนนฺตุ ปูริตฏฺฐานมุตฺตมํ,
ตโต สาลวเน รเมฺม ชาตฏฺฐานํ จริมกํฯ

๒๑๙. ฉพฺพสานิ ปธานสฺมึ กรณํ ทุกฺกรการิกํ,
อปฺปราชิตปลฺลงฺกํ พุทฺธํ พุทฺธคุณํ นเมฯ

๒๒๐. จุทฺทส พุทฺธญาณานิ อฏฺฐรฺส อาเวณิกํ,
ปูเชมิ ทสพลญาณํ จตุเวสารชฺชมุตฺตมํฯ

๒๒๑. อาสยานุสยญาณํ อินฺทฺริยานํ ปโรปรํ,
ยมกปาฏิหีรญฺจ ญาณํ สพฺพญฺญุตํ ปิ จฯ

๒๒๒. มหากรุณาปตฺติญาณํ อนาวรณฺมิติ จ,
ฉ อสาธารณาเนเต ญตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๒๓. ตโต จ สตฺตสตฺตาเห ธมฺมสมฺมสิตํ นเม,
พฺรหฺมุนา ยาจิตฏฺฐานํ ธมฺมํ เทสยิตุํ วรํฯ

๒๒๔. อิสิปตเน มิคทาเย ธมฺมจกฺกปวตฺตนํ,
ตโต เวฬุวนาราเม วสิตฐานญฺจ ปูชเยฯ

๒๒๕. ตโต เชตวนํ รมฺมํ จิรวุตฺถํ มเหสินา,
อสาธารณมเญฺญสํ ยมกปาฏิหริยํฯ

๒๒๖. ปาริจฺฉตฺตกมูลมฺหิ อภิธมฺมญฺจ เทสนํ,
สงฺกสฺสนครทฺวาเร เทโวโรหณกํ ปิ จฯ

๒๒๗. ตโต จ หิมวนฺตสฺมึ มหาสมยเทสนํ,
วุตฺตาเนตานิ ฐานานิ นตฺวาน ปุชยามหํฯ

๒๒๘. จตุราสีติสหเสฺสหิ ธมฺมกฺขเนฺธหิ สงฺคหํ,
ปิฏกตฺตยํ ยถาวุตฺตวิธินา ปูชยามหํฯ

๒๒๙. มารสฺส อตฺตโน อายุสงฺขาโรสชฺชนํ นเม,
กุสินาราย มลฺลานํ ยมกสาลมนฺตเรฯ

๒๓๐. ปณิธานมฺหิ ปฏฺฐาย กตํ กิจฺจํ อเสสโต,
นิฏฺฐเปตฺวาน โส สพฺพํ ปรินิพฺพายินาสโวฯ

๒๓๑. เอวํ นิพฺพายมานสฺส กตกิจฺจสฺส ตาทิโน,
จิรคตา มหากรุณา น นิพฺพายิตฺถ กิญฺจิปิฯ

๒๓๒. สฺวายํ ธโมฺม วินโย จ เทสิโต สาธุกํ มยา,
มมจฺจเยน โส สตฺถา ธาตุ จาปิ สรีรชาฯ

๒๓๓. อปฺปราชิตปลฺลงฺกํ โพธิรุกฺขญฺจ อุตฺตมํ,
มมจฺจเยน สตฺถา ติ อนุชานิ มหามุนิฯ

๒๓๔. มม ฐเน ฐเปตฺวาน ธาตุโพธิญฺจ ปูชิตํ,
อนุชานามิ ตุมฺหากํ สาธนตฺถํ สิวญฺชสํฯ

๒๓๕. ตสฺมา หิ ตสฺส สทฺธมฺมํ อุคฺคณฺหิตฺวา ยถาตถํ,
โย เทเสติ สมฺพุโทฺธ ติ นตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๓๖. ตสฺมา สาสปมตฺตํ ปิ ชินธาตุํ อเสสิย,
วิตฺถินฺนจกฺกวาฬมฺหิ นตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๓๗. ปรมฺปราภตานํ หิ อิมมฺหา โพทฺธิรุกฺขโต,
สเพฺพสํ โพธิรุกฺขานํ นตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๓๘. ยํ ยํ ปริภุญฺชิ ภควา ปตฺตจีวรมาทิกํ,
สพฺพํ ปริโภคธาตุํ นตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๓๙. ยตฺถ กตฺถจิ สยิโต อาสิโนฺน จงฺกเมปิ วา,
ปาทลญฺฉนฺกํ กตฺวา ฐิโต นตฺวาน ปูชเยฯ

๒๔๐. น สญฺชานนฺติ เย พุทฺธํ เอวรูโป ติ ญาเตฺว,
กตํ ตํ ปฏิมํ สพฺพํ นตฺวาน ปูชยามหํฯ

๒๔๑. เอวํ พุทฺธญฺจ ธมฺมญฺจ สญฺฆญฺจ อนุตฺตรํ,
จกฺกวาฬมฺหิ สเพฺพหิ วตฺถูหิ ปูชยามหํฯ

ปตฺถนาทีปนีคาถา

๒๔๒. อสฺมึ จ ปุเพฺพปิ จ อตฺตภาเว,
สเพฺพหิ ปุเญฺญหิ มยา กเตหิ;
ปูชาวิธาเนหิ จ สญฺญเมหิ,
ภเว ภเว เปมนิโย ภเวยฺยํฯ

๒๔๓. สทฺธา หิโรตฺตปฺปพหุสฺสุตตฺตํ,
ปรกฺกโม เจว สติสฺสมาธิ;
นิเพฺพธภาคี วชิรูปมาติ,
ปญฺญา จ เม สิชฺฌตุ ยาว โพธึฯ

๒๔๔. ราคญฺจ โทสญฺจ ปหาย โมหํ,
ทิฏฺฐิญฺจ มานํ วิจิกิจฺฉิตญฺจ;
มเจฺฉรอิสฺสามลวิปฺปหีโน,
อนุทฺธโต อจฺจปโล ภเวยฺยํฯ

๒๔๕. ภเวยฺยหํ เกนจิ นปฺปเสโยฺห,
โภโค จ ทิเนฺนหิ ปเฎหิ;
โภโค จ กาโย จ มเมส ลโทฺธ,
ปรูปการาย ภเวยฺยํ นูนฯ

๒๔๖. ธเมฺมน มาลาปิตโร ภเรยฺยํ,
วุฑฺฒปจายี จ พหูปการี;
ญาตีสุ มิเตฺตสุ สปตฺตเกสุ,
วุฑฺฒึ กเรยฺยํ หิตมตฺตโน จฯ

๒๔๗. เมเตฺตยฺยนาถํ อุปสงฺกมิตฺวา,
ตสฺสตฺตภาวํ อภิปูชยิตฺวา;
ลทฺธาน เวยฺยากรณํ อนูนํ,
พุโทฺธ อยํ เหสฺสตินาคเตสุฯ

๒๔๘. โลเกน เกนาปิ อนุปลิโตฺต,
ทาเน รโต สีลคุเณ สุสาณฺฐิโต;
เนกฺขมฺมภาคิ วรญาณลาภี,
ภเวยฺยหํ ถามพลุปฺปโนฺนฯ

๒๔๙. สีสํ สมํสมํ มม หตฺถปาเท,
สํฉินทมาเนปิ กเรยฺยขนฺตึ;
สเจฺจ ฐิโต กาลุมธิฏฺฐิเต ว,
เมตฺตายุเปกฺขาย ยุโต ภเวยฺยํฯ

๒๕๐. มหาปริจฺจาคํ กตฺวา ปญฺจ,
สโมฺพธิมคฺคํ อวิราธยโนฺต;

เฉตฺวา กิเลเส จิตปญฺจมาโร,
พุโทฺธ ภวิสฺสามิ อนาคเตสุฯ